WÓJT GMINY
Miedziana Góra
ul. Urzędnicza nr 18
26-085 Miedziana Góra
woj. świętokrzyskie

Miedziana Góra, dnia 20 sierpnia 2013 r.

Znak: OSO.1710.4.2013

Sz. Pan Tadeusz Poddębniak
Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach
Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4
25-520 Kielce

W odpowiedzi na wnioski pokontrolne sformułowane w Państwa „Wystąpieniu pokontrolnym" Znak: LKI – 4101-06-05/2013 P/13/169 z dnia 01.08.2013 r. (data wpływu do Urzędu Gminy), uprzejmie informuję, iż niezwłocznie po otrzymaniu w/w „Wystąpienia" podjęte zostały działania względem ich realizacji.

W dniu 05.08.2013 r. na spotkaniu z pracownikami Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki Urzędu Gminy oraz Skarbnikiem Gminy, Wójt zapoznał z treścią „Wystąpienia"zainteresowanych pracowników i zobowiązał ich do wdrożenia wniosków, wynikających z przeprowadzonej kontroli, tj.:

Ad.1) Opracowania projektu planu rozwoju gminnej sieci drogowej,

Ad 2) Założenia i prowadzenia ewidencji dróg gminnych,

Ad3).Przeprowadzenia okresowych kontroli dróg gminnych i drogowych obiektów inżynierskich,

Ad.5) Ustalenia organizacji ruchu dla nieposiadających jej dróg gminnych, należy przyjąć kompleksowo w propozycjach do budżetu gminy na 2014 rok, po uprzedniej analizie niezbędnych kosztów na poszczególne zadania.

Odnośnie poprawy stanu technicznego dróg gminnych wskazanych w pkt. 4 „Wystąpienia pokontrolnego" został zobowiązany Kierownik Referatu ITU do przeprowadzenia procedury wyboru Wykonawcy remontów cząstkowych tych dróg i natychmiastowego ich zlecenia po wyborze najkorzystniejszej oferty w terminie najpóźniej do końca września 2013r.

Zgodnie z pkt. 6 wniosków pokontrolnych Wójt przekazał dyspozycje dotyczące realizacji obowiązków w sposób terminowy i zgodny z prawem - w zakresie przekazywania jak i przyjmowania na ewidencje księgową zakończonych inwestycji drogowych (dyspozycja dotyczy Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki oraz Referatu Finansowego i Księgowości Podatkowej).

W celu zapewnienia funkcjonowania w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, Wójt zgodnie z pkt. 7 wniosków pokontrolnych zawartych w „Wystąpieniu pokontrolnym", przekazał polecenia kierownikom poszczególnych referatów dotyczących prowadzenia bieżącej kontroli realizacji zadań na poszczególnych stanowiskach pracy, stosownie do zasad przyjętych w Zarządzeniu Wójta Gminy o kontroli zarządczej.

Z uwagi na fakt, iż w zdecydowanym stopniu wykonanie zaleceń wymaga nakładów finansowych, faktyczna ich realizacja może nastąpić dopiero od przyszłego roku budżetowego.

Zatem uprzejmie proszę o zrozumienie trudnej sytuacji finansowej Gminy i uwzględnienie wykonania zakwestionowanych w czasie kontroli zagadnień, po uchwaleniu budżetu Gminy, tj. 2014 roku.

z poważaniem

Z up. WÓJTA

Mirosława Dudź

Sekretarz Gminy

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KIELCACH
21.08.2013r.

Notatka służbowa

W dniu 05 sierpnia 2013 roku odbyło się spotkanie robocze, w związku z odbytą kontrolą NIK w Kielcach w zakresie organizacji sieci dróg powiatowych i gminnych z uwzględnieniem efektów realizacji „ Narodowego Programu Przebudowy Dróg Gminnych".

W spotkaniu udział wzięli pracownicy Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki oraz Skarbnik Gminy, wg załączonej listy obecności.

Wójt Gminy zapoznał z treścią otrzymanego w dniu 01.08.2013 roku Wystąpienia Pokontrolnego, z kontroli odbytej w dniach od 20 czerwca do 22 lipca 2013 roku.

Zwrócił szczególną uwagę na negatywną ocenę kontroli i podkreślił o podjęciu działań w kierunku poprawy jakości pracy w zakresie będącym przedmiotem kontroli, tj: wyeliminowania uwag i nieprawidłowości uwzględnionych w „Wystąpieniu Pokontrolnym. Tak więc odnośnie wniosków:

Ad.1. Zobowiązał pracowników Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki do o pracowania projektu planu rozwoju gminnej sieci drogowej.

Ad.2. Zobowiązał pracowników jw. do założenia i prowadzenia ewidencji dróg gminnych.

Ad.3. Zobowiązał pracowników jw. do przeprowadzania okresowych kontroli dróg gminnych i drogowych obiektów inżynierskich.

Ad.4. Zobowiązał Kierownika Referatu ITU do przeprowadzenia procedury wyboru Wykonawcy remontów cząstkowych tych dróg i natychmiastowego ich zlecenia po wyborze najkorzystniejszej oferty w terminie najpóźniej do końca września 2013 roku

Ad.5. Zobowiązał Kierownika Referatu ITU i Skarbnika Gminy do zabezpieczenia środków finansowych w propozycjach do budżetu gminy na 2014 roku, po uprzedniej analizie niezbędnych kosztów na poszczególne zadania , celem ustalenia organizacji ruchu dla nieposiadającej jej dróg gminnych.

Ad.6. Przekazał dyspozycję Kierownika Referatu ITU i Skarbnika Gminy dot. realizacji obowiązku w sposób terminowy i zgodny z prawem – w zakresie przekazywania jak i przyjmowania na ewidencję księgową zakończonych inwestycji drogowych.

Ad.7. Zobowiązał Kierowników poszczególnych referatów do prowadzenia bieżącej kontroli realizacji zadań na poszczególnych stanowiskach pracy, stosownie do zasad przyjętych w Zarządzeniu Wójta Gminy o kontroli zarządczej.

Na tym notatkę zakończono i podpisano.

Miedziana Góra. 2013-08-05

Sporządził

Zatwierdził

mgr inż. Maciej Lubecki

Lista obecności
ze spotkania roboczego odbytego
w dniu 05 sierpnia 2013 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Podpis
1	Marcin Chrzanowski	inspektor	
2	Anna Kęchińska	skarbnik	
3	Teresa Rerzyńska	kier. OSO	
4	Joanna Jońska	inspektor	
5	Maciej Jabłecki	wójt	
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			

WÓJT
Miedzia
ul. Urzędn
26-085 Mie
woj. święt

Znak: OSO

URZĄD GMINY
w Miedzianej Górze
ul. Urzędnicza nr 18
26-085 Miedziana Góra
(nazwa i adres urzędu)
woj. świętokrzyskie
tel. (041) 303-16-26

Znak sprawy. OSO.1710.4.1.2013
Dnia 09.09.2013

Zwrotne potwierdzenie odbioru pisma adresowanego do

Pan(i) WK Delegatura w Kielcach
Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4
25-520 Kielce

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w dniu dzisiejszym otrzymałem(am) oznaczone wyżej pismo

SEKRETARZ DYREKTORA DELEGATURY

dnia ..... r.

Agnieszka Komorowska
13.09.13 (podpis)

OPŁATA POBRANA
umowa Nr 679/PH KIE/2007
z PH CUP Kielce z dn. 23.05.2007
Nadano w UP Miedziana Góra

KIELCE 13.13 CF

Po dokonanym doręczeniu organ doręczający zwraca dowody doręczenia wysyłającemu

Druk PANZET Kielce ul. Dymińska 38, tel. (0-41) 361-26-31, www.panzet.com.pl Z_0047

W ślad za złożonym pismem pismo Znak: OSO.1710.4.2013 z dnia 20 sierpnia 2013 r. udzielam dodatkowych wyjaśnień na Państwa wnioski pokontrolne:

Ad.1, 2

Obecnie poszukujemy na rynku podmiotów mogących wykonać plan rozwoju sieci drogowej na terenie Gminy Miedziana Gór jak również kompleksową ewidencję dróg.

Ad. 3

Okresowe kontrole stanu dróg gminnych wykonywane są na bieżąco i z objazdów tych sporządzane są notatki służbowe. Ponadto rozeznawany jest rynek Wykonawców mogących przeprowadzić takie kontrole wynikające z ustawy o drogach publicznych oraz prawa budowlanego.

Ad.4

Informuję również, że roboty związane z poprawą stanu technicznego dróg wymienionych w „Wystąpieniu pokontrolnym" zostały wykonane w miesiącu sierpniu w ramach remontów cząstkowych nawierzchni dróg gminnych poprzez powierzchniowe utrwalenie grysami i emulsją.

Ad 5

Ponadto informuję, że przystąpiliśmy do ponownego opiniowania i uzgadniania projektów stałej organizacji ruchu we właściwych organach w celu przedłożenia ich w Powiatowym Zarządzie Dróg celem zatwierdzenia i wprowadzenia w życie.

WÓJT
mgr inż. Maciej Lubecki

URZĄD GMINY
w Miedzianej Górze
ul. Urzędnicza nr 18
26-085 Miedziana Góra
woj. (nazwa pod. powiatu) kie
tel. (041) 303-16-26

Znak sprawy OSO.1410.4.1.2013/2014
Dnia 24.03.2014

Zwrotne potwierdzenie odbioru pisma adresowanego do

Pan(i) NIK, Delegatura w Kielcach
Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4
25-520 Kielce

, dnia 24 marca 2014 r.

Potwierdzam własnoręcznym podpisem, że w dniu dzisiejszym otrzymałem(am) oznaczone wyżej pismo

dnia 28.03.14 NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI DELEGATURA W KIELCACH

OPŁATA POBRANA umowa Nr 579/FH KIE/2007 z PH CUP Kielce z dn. 23.05.2007 Nadano w UP Miedziana Góra

SEKRETARZ DYREKTORA DELEGATURY

(podpis)

Agnieszka Kornorowska

KIELCE 2 26/3/14

Po dokonanym doręczeniu organ doręczający zwraca dowody doręczenia wysyłającemu

Druk PAN ZET Kielce, ul. Dymińska 38, tel. 41 361 26 31, www.panzet.com.pl Z_0047

A IZBA KONTROLI
ıra w Kielcach
Państwa Polskiego 4
Kielce
791890

2013 P/13/169 z dnia 24 lutego 2014 r. udzielam pisemnych informacji o aktualnym stanie realizacji wniosków pokontrolnych.

Ad.1

Opracowanie projektu planu rozwoju gminnej sieci drogowej zostało zlecone pracownikom Urzędu Gminy z terminem wykonania do 30 maja bieżącego roku.

Ad.2 i 3

Na wykonanie kompleksowej ewidencji dróg oraz na prowadzenie okresowych kontroli dróg gminnych i drogowych obiektów inżynierskich (przeglądy roczne i pięcioletnie) została zawarta stosowna umowa z firmą MAXDROGI z siedzibą w Bielsku Białej z terminem wykonania do 22 kwietnia bieżącego roku.

Ad. 5

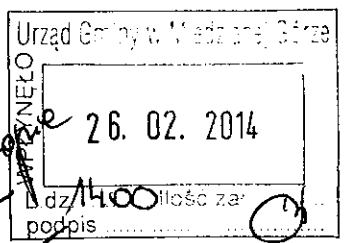
W dniu 03.02.2014 r. została zawarta umowa na wykonanie projektu stałej organizacji ruchu dla nieposiadających jej dróg gminnych z terminem realizacji do 03.04.2014 r. Po uzyskaniu stosownych opinii i uzgodnień we właściwych organach zostanie on sukcesywnie wprowadzany w życie.

Z poważaniem

WÓJT
mgr inż. Maciej Lubecki

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI-4101-06-05/2013
P/13/169

Kielce, dnia 24 lutego 2014 r.

Pan
Maciej Lubecki
Wójt
Gminy Miedziana Góra

W nawiązaniu do dotychczasowej korespondencji, stanowiącej informację o sposobie wykorzystania uwag i podjętych działaniach w celu realizacji wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym LKI-4101-06-05/2013 z dnia 30 stycznia 2012 r. z przeprowadzonej kontroli w zakresie organizacji sieci dróg gminnych z uwzględnieniem efektów realizacji „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych", Delegatura Najwyższej Izby Kontroli w Kielcach prosi o nadesłanie informacji o aktualnym stanie realizacji wniosków pokontrolnych oznaczonych numerami 1, 2, 3 i 5.

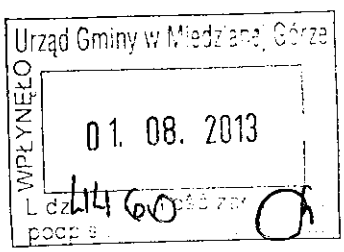
p.o. WICEDYREKTORA
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Mikołajewicz

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI – 4101-06-05/2013
P/13/169

P. Duda
P. Bucki
P. o zapoznanie się z wystąpieniem i propozycją

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/169 – Organizacja sieci dróg powiatowych i gminnych z uwzględnieniem efektów realizacji „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych".

Okres objęty kontrolą

Lata 2010–2013 (I kwartał), z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, jeśli zdarzenia mające wówczas miejsce miały znaczenie dla kontrolowanego okresu.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.

Kontrolerzy

Kontrolę przeprowadzili na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1]:

1. Barbara Jaros, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 866626 z dnia 18 czerwca 2013 r.
   oraz
2. Zbigniew Jurkowski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86631 z dnia 25 czerwca 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]

Jednostka kontrolowana

Urząd Gminy w Miedzianej Górze, ul. Urzędnicza 18, 26-085 Miedziana Góra (dalej: Urząd lub UG).

Kierownik jednostki kontrolowanej

Maciej Lubecki, Wójt Gminy Miedziana Góra. [dowód: akta kontroli str. 5]

II. Ocena kontrolowanej działalności[2]

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność Wójta Gminy w okresie objętym kontrolą, w zakresie organizacji i zarządzania siecią dróg gminnych. Ocenę tą uzasadniają stwierdzone nieprawidłowości polegające na:

- braku projektu planu rozwoju gminnej sieci drogowej;
- nieprowadzeniu ewidencji dróg gminnych;
- przekazywaniu Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad nierzetelnych danych o długości tych dróg gminnych;
- nieprzeprowadzaniu okresowych kontroli stanu technicznego dróg gminnych w cyklu rocznym i pięcioletnim;
- niesporządzenia projektów stałej organizacji ruchu dla siedmiu dróg gminnych o łącznej długości 3,180 km;
- przyjęciu bez zastrzeżeń nierzetelnie sporządzonych projektów stałej organizacji ruchu dla niektórych dróg gminnych;
- niezawiadomieniu organu zarządzającego ruchem na drogach gminnych oraz właściwego komendanta Policji, o planowanym terminie wprowadzenia zatwierdzonych stałych organizacji ruchu dla dróg gminnych o łącznej długości 13,720 km;

---

[1] Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

[2] Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

– niezapewnieniu funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w Urzędzie.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Wójta Gminy w zakresie realizacji zadań dofinansowanych w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych* (dalej: NPPDL).
Pozytywną ocenę uzasadnia:

– prawidłowe przeprowadzenie badanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego dotyczących budowy i przebudowy dróg współfinansowanych ze środków budżetu państwa w ramach NPPDL;
– należyte zabezpieczenie interesów Gminy w umowach zawartych z wykonawcami;
– rzetelne sporządzenie wniosków o dofinansowanie środkami pochodzącymi z budżetu państwa projektów zrealizowanych w ramach NPPDL;
– wykonanie zadań zgodnie z warunkami umów zawartych z wojewodą świętokrzyskim;
– rzetelne sporządzenie sprawozdań w ww. zakresie.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

– niewyegzekwowaniu od wykonawców badanych zamówień publicznych opracowania programu zapewnienia jakości robót;
– opóźnieniu w przyjęciu na ewidencję księgową Urzędu zakończonej inwestycji drogowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania w zakresie właściwego stanu technicznego gminnej sieci drogowej

Opis stanu faktycznego

W 2010 r. długość dróg publicznych na terenie gminy Miedziana Góra wynosiła ogółem 79,987 km, z czego 21,1% stanowiły drogi gminne (16,900 km), 48,1% - drogi powiatowe (38,483 km), 4,9% - drogi wojewódzkie (3,950 km) i 25,8% - drogi krajowe (20,654 km). W latach 2011-2012 sieć ta obejmowała 80,019 km dróg, co wynikało ze zwiększenia do 3,982 km długości dróg wojewódzkich, zaś według prognoz na koniec 2013 r. – wskutek zmniejszenia do 38,273 km długości dróg powiatowych – będzie obejmowała 79,809 km dróg. Gęstość sieci dróg liczona jako stosunek długości tych dróg do powierzchni gminy Miedziana Góra wynosiła w całym badanym okresie 1,125 km/km². [dowód: akta kontroli str. 218]

W okresie objętym kontrolą gminną sieć drogową będącą w zarządzie Wójta tworzyło 20 dróg o łącznej długości 16,9 km, w tym 13 posiadających numery dróg o łącznej długości 13,3 km[3] oraz siedem nieposiadających numerów dróg o łącznej długości 3,6 km[4]. Jak podał Wójt, dla 13 posiadających numery dróg gminnych

[3] W tym: droga nr 346001T o długości 0,7 km (ul. Kościelna w Kostomłotach Drugich), droga nr 346002T o długości 0,8 km (ul. Strażacka w Ćmińsku), droga nr 346003T o długości 1,1 km (ul. Światełek w Ćmińsku), droga nr 346004T o długości 1,2 km (ul. Prosta w Ćmińsku), droga nr 346005T o długości 1,6 km (ul. Zagórska w Miedzianej Górze), droga nr 346006T o długości 1,2 km (ul. Kamienna w Miedzianej Górze), droga nr 346007T o długości 0,6 km (ul. Brzozowa w Miedzianej Górze), droga nr 346008T o długości 1,6 km (ul. Maciejówka w Kostomłotach Pierwszych), droga nr 346009T o długości 1,1 km (ul. Słoneczna w Miedzianej Górze), droga nr 346010T o długości 0,4 km (ul. Śliska w Miedzianej Górze), droga nr 346011T o długości 1,0 km (ul. Leśna w Ciosowej), droga nr 346012T o długości 1,2 km (ul. Podgród w Ćmińsku), droga nr 346013T o długości 0,8 km (ul. Górna w Kostomłotach Drugich).

[4] W tym: w Miedzianej Górze ulice: Wrzosowa (o długości 0,3 km), Bratkowa (o długości 0,25 km), Liliowa (o długości 0,3 km), Różana (o długości 0,4 km), Jaśminowa (o długości 0,15 km);

przyjęto długości podane przez Dyrekcję Okręgową Dróg Publicznych w Kielcach, od której przejmował te drogi w 1998 r., zaś długości pozostałych siedmiu dróg gminnych przyjęto z pomiarów wykonanych na potrzeby inwestycji zrealizowanej w ramach NPPDL w 2011 r. Poziom dekapitalizacji dróg gminnych (liczony jako stosunek długości dróg wymagających remontu do całkowitej ich długości) wynosił 40% wg stanu na koniec 2010 r. oraz 24% na koniec 2011 r. i 2012 r., a według prognozy na koniec 2013 r. nie ulegnie on zmianie. [dowód: akta kontroli str. 61-62, 64-75, 158, 218]

W latach 2010-2013 (I kwartał) wydatki na drogi gminne kształtowały się następująco:

- w 2010 r. wydatkowano 6.857 tys. zł, z tego 2.756 tys. zł (40,19%) pochodziło ze środków Unii Europejskiej (dalej: UE), 2.391 tys. zł (34,87%) stanowiły środki własne, 1.690 tys. zł (24,65%) dotacja z budżetu państwa w ramach NPPDL i 20 tys. zł (0,29%) dotacje z funduszy celowych; na zadania inwestycyjne wydatkowano 94,65% środków (tj. 6.490 tys. zł, z tego 2.756 tys. zł ze środków UE, 2.044 tys. zł ze środków własnych i 1.690 tys. zł z dotacji z budżetu państwa), na zadania remontowe 4,78% środków (tj. 328 tys. zł, z tego 308 tys. zł ze środków własnych i 20 tys. zł z dotacji z funduszy celowych), zaś na inne zadania 0,57% środków (tj. 39 tys. zł);
- w 2011 r. wydatkowano 5.620 tys. zł, z tego 2.987 tys. zł (53,15%) stanowiły środki własne, 2.522 tys. zł (44,86%) dotacja z budżetu państwa w ramach NPPDL, 101 tys. zł (17,97%) środki UE i 10 tys. zł (0,18%) dotacje z funduszy celowych; na zadania inwestycyjne wydatkowano 92,95% środków (tj. 5.224 tys. zł, z tego 2.522 tys. zł z dotacji z budżetu państwa, 2.601 tys. zł ze środków własnych i 101 tys. zł ze środków UE), na zadania remontowe 6,87% środków (tj. 386 tys. zł, z tego 376 tys. zł ze środków własnych i 10 tys. zł z dotacji z funduszy celowych), zaś na inne zadania 0,18% środków (tj. 10 tys. zł ze środków własnych);
- w 2012 r. wydatkowano 220 tys. zł, z tego 200 tys. zł (90,91%) stanowiły środki własne i 20 tys. zł (9,09%) dotacje z funduszy celowych; nie było wydatków inwestycyjnych, 90,91% środków (tj. 200 tys. zł, w tym 180 tys. zł ze środków własnych i 20 tys. zł z dotacji z funduszy celowych) wydatkowano na zadania remontowe, zaś pozostałe 9,09% środków (tj. 20 tys. zł ze środków własnych) na inne zadania;
- w I kwartale 2013 r. wydatkowano 88 tys. zł ze środków własnych, całość środków przeznaczono na zadania remontowe. [dowód: akta kontroli str. 214-217, 219-221a]

Realizując obowiązek wynikający z art. 20 pkt 9a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych[5] Wójt sporządzał w latach 2011-2013 (odpowiednio według stanu na 31 grudnia 2010 r., 2011 r. i 2012 r.) informacje o drogach publicznych i przekazywał je Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad. Informacje były przekazywane z zachowaniem terminu określonego w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie trybu sporządzania informacji oraz gromadzenia i udostępniania danych o sieci dróg publicznych, obiektach mostowych, tunelach oraz promach[6] (tj. 31 marca 2011 r., 28 marca 2012 r. i 21 marca 2013 r.). [dowód: akta kontroli str. 121-132, 150-157]

Ustalone nieprawidłowości

w Miedzianej Górze i Kostomłotach Drugich ul. Urzędnicza (o długości 1,3 km) oraz w Kostomłotach Pierwszych ul. Świętego Jana (o długości 1,0 km).

[5] Dz. U. z 2013 r., poz. 260.

[6] Dz. U. Nr 67, poz. 583.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wójt nie opracował projektu planu rozwoju sieci dróg gminnych, co było niezgodne z art. 20 pkt 1 ustawy o drogach publicznych. [dowód: akta kontroli str. 133]
2. Wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 10 ust. 11 i art. 20 pkt 9 ustawy o drogach publicznych, w UG nie prowadzono ewidencji dróg gminnych, obejmującej – zgodnie z § 9 ust. 1 w związku z § 10 i § 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom[7] – m.in. książki dróg prowadzone oddzielnie dla każdego odcinka drogi oraz dzienniki objazdu dróg prowadzone oddzielnie dla każdej kategorii dróg.
3. Urząd nie przeprowadzał okresowych kontroli stanu dróg gminnych i drogowych obiektów inżynierskich, do których zobowiązują art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a[8] i art. 62 ust. 1 pkt 2[9] ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane[10]. [dowód: akta kontroli str. 133]
   Osoby odpowiedzialne za wskazane nieprawidłowości to Wójt, będący w myśl art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy o drogach publicznych, zarządcą dróg gminnych oraz inspektor ds. dróg Marcin Chrzęszczyk, któremu Wójt powierzył[11] wykonywanie zadań zarządcy tych dróg, m.in. poprzez: opracowywanie projektów planów budowy sieci drogowych, utrzymania i ochrony dróg oraz obiektów mostowych, prowadzenie ewidencji oraz przeprowadzanie okresowych kontroli stanu gminnych dróg i obiektów mostowych, a także opracowywanie projektów uchwał Rady Gminy i zarządzeń Wójta w zakresie prowadzonych spraw. [dowód: akta kontroli str. 43-45]
   Z wyjaśnień Wójta na okoliczność przyczyn powyższych nieprawidłowości wynika, że realizacja ww. obowiązków wymaga wydatkowania na ich realizację środków publicznych, o które jednak nie występował do Rady Gminy z powodu znanego mu stanowiska organu stanowiącego, iż nie ma sensu wydatkować środków na realizację ww. zadań, gdyż gminna sieć obejmuje niewielką liczbę dróg, których stan techniczny jest wszystkim znany - co najmniej raz w roku radni (zwłaszcza z Komisji ds. Inwestycji i Rozwoju Gminy) dokonują objazdu dróg gminnych w celu sprawdzenia ich stanu technicznego i ustalenia ewentualnej kolejności dokonywania ich remontów. [dowód: akta kontroli str. 209-210]
   Inspektor ds. dróg Marcin Chrzęszczyk wyjaśnił, że nie opracował projektu zarządzenia Wójta w sprawie projektu planu rozwoju sieci drogowej, gdyż nie wiedział, iż taki dokument należy przygotować. Jak podał, potrzebę założenia ewidencji dróg gminnych oraz przeprowadzania okresowych kontroli ich stanu sygnalizował Wójtowi kilkukrotnie (ustnie), zwykle w czasie, w którym do Urzędu wpływały oferty firm zajmujących się kompleksowo inwentaryzacją dróg oraz przeglądami technicznymi, jednak każdorazowo uzyskiwał odpowiedź, że na chwilę obecną nie ma na to pieniędzy. [dowód: akta kontroli str. 134-135]

---

[7] Dz. U. Nr 67, poz. 582.

[8] Przeprowadzana co najmniej raz w roku okresowa kontrola polegająca na sprawdzeniu stanu technicznego elementów budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu.

[9] Przeprowadzana co najmniej raz na pięć lat okresowa kontrola polegająca na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu budowlanego, jego estetyki oraz otoczenia.

[10] Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

[11] Zakres czynności z dnia 14 stycznia 2010 r.

W ocenie NIK, wobec braku ewidencji dróg gminnych oraz nieprzeprowadzania ich kontroli okresowych, Urząd nie dysponował wiarygodnymi danymi w zakresie stanu tych dróg i jego wpływu na bezpieczeństwo ruchu drogowego.
Z kolei nieopracowanie projektu planu rozwoju sieci drogowej, zdaniem NIK, utrudniało kompleksowe rozwiązywanie problemów drogowych występujących na obszarze gminy i realizowanie spójnej, planowej polityki dotyczącej poprawy stanu technicznego dróg i systemu komunikacji drogowej na terenie gminy.

4. Wójt przekazał Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad w latach 2011-2013 informacje o drogach publicznych zawierające nierzetelne dane o długości dróg gminnych. W informacji przesłanej w 2011 r. wykazano, że długość dróg gminnych wynosi 16,4 km, zaś w informacjach przesłanych w 2012 r. i 2013 r. – 19,1 km, podczas gdy zarządzana przez Wójta w latach 2010-2013 długość tych dróg wynosiła 16,9 km. [dowód: akta kontroli str. 121, 125, 129, 62, 145-146, 148]
Osoby odpowiedzialne za wskazaną nieprawidłowość to Wójt oraz inspektor ds. dróg Marcin Chrzęszczyk, który sporządził ww. informacje[12]. [dowód: akta kontroli str. 44]
Wyjaśniając przyczyny nieprawidłowości, Wójt podał, że różnice między danymi o długości dróg zawartymi w ww. informacjach a ich faktyczną długością wynikły z błędnego (dwukrotnego) ujęcia sześciu dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych uchwałą Nr XXXV/304/10 Rady Gminy z dnia 16 września 2010 r. [dowód: akta kontroli str. 148, 67-74]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego

Opis stanu faktycznego

Stała organizacja ruchu określająca m.in. lokalizację znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu, została ustalona dla dróg gminnych o łącznej długości 13,720 km (w tym dla 13 posiadających numery dróg o łącznej długości 13,300 km[13] oraz dla części nieposiadającej numeru drogi – ul. Urzędniczej – na odcinku o długości 0,420 km[14]), co stanowiło 81,2% długości wszystkich dróg gminnych. Spośród 12 wybudowanych lub przebudowanych w latach 2009-2011 dróg gminnych o łącznej długości 8,500 km organizację tą posiadały drogi o łącznej długości 5,320 km[15]. Projekty stałych organizacji ruchu opracowała w marcu i kwietniu 2010 r., na zlecenie Urzędu[16], osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą TRAFPROJECT. W okresie od 8 kwietnia do 18 maja 2010 r. projekty zostały zatwierdzone przez Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach, działający z upoważnienia starosty kieleckiego, będącego organem zarządzającym ruchem na drogach gminnych na terenie gminy Miedziana Góra. [dowód: akta kontroli str. 137, 173-191]

---

[12] Zgodnie z zakresem obowiązków inspektora ds. dróg należało do niego opracowywanie prognoz, analiz, sprawozdań i informacji.

[13] Tj.: drogi nr 346001T (Kostomłoty II przez wieś), drogi nr 346002T (Sosnówka-Wyręba), drogi nr 346003T (Ćmińsk-Światełek przez wieś), drogi nr 346004T (Ćmińsk-Podglinie przez wieś), drogi nr 346005T (Miedziana Góra-Zagórze), drogi nr 346006T (Miedziana Góra-Kamienna Górka), drogi nr 346007T (Miedziana Góra-Kulasy), drogi nr 346008T (Kostomłoty I-Maciejówka), drogi nr 346009T (Zagórze przez wieś), drogi nr 346010T (Tumlińska-Miedziana Góra), drogi nr 346011T (Wyrowce-Ślefarnia), drogi nr 346012T (Ćmińsk-Podgrodzie przez wieś), drogi nr 346013T (Kostomłoty II Laskowa-Herby).

[14] Część ulicy (na odcinku od 0 do 0+420) jest objęta organizacją ruchu ustaloną dla Placu przy UG, pozostały odcinek (tj. od 0 do 1+300) nie posiada stałej organizacji ruchu.

[15] Tj. drogi o numerach: 346001T, 346007T, 346008T, 346012T i 346013T (o łącznej długości 4,9 km) oraz 0,042 km nieposiadającej numeru ulicy Urzędniczej.

[16] Umowa nr 2212-2/10 z dnia 18 lutego 2010 r.

Według informacji uzyskanych w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK od komendanta miejskiego Policji w Kielcach w latach 2010-2013 (I kwartał), na drogach zarządzanych przez Wójta nie było wypadków, ale odnotowano na nich łącznie 12 kolizji (po cztery w latach 2010-2011, trzy w 2012 r. i jedną w I kwartale 2013 r.), w których nikt nie został ranny. Jak podał komendant przyczyną dwóch zdarzeń drogowych (kolizja w miejscowości Przyjmo w dniu 12 lutego 2010 r. i kolizja w Miedzianej Górze – ul. Kamienna w dniu 13 lutego 2013 r.) był zły stan techniczny drogi. O miejscach, w których powstawały zdarzenia w związku z niewłaściwym stanem jezdni dyżurni Komendy Miejskiej Policji w Kielcach niezwłocznie informowali telefonicznie służby odpowiedzialne za utrzymanie dróg. W okresie objętym kontrolą Komenda nie występowała do zarządców dróg publicznych przebiegających na terenie Gminy z wnioskami o zmianę organizacji ruchu, na podstawie art. 129 ust. 1 i ust. 2 pkt 7a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym[17]. [dowód: akta kontroli str. 141-144, 197-198, 200-202]

W Urzędzie brak było jakiejkolwiek dokumentacji dotyczącej prowadzenia weryfikacji stanu oznakowania zlokalizowanego na drogach zarządzanych przez Wójta oraz usuwania stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości. Weryfikacja taka – według oświadczenia złożonego przez kierownika Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki Tomasza Buckiego – była prowadzona (zarówno pod względem prawidłowości lokalizacji oznakowania jak i jego stanu technicznego) przez inspektora ds. dróg w trakcie przeprowadzanych przy udziale kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej (dalej: ZGK) objazdów dróg gminnych. Urząd nie posiadał ustalonej na piśmie procedury reagowania na stwierdzone nieprawidłowości w oznakowaniu dróg, jednak - jak podał kierownik - wszelkie nieprawidłowości były na bieżąco, po objazdach, a także po zgłoszeniach dokonywanych przez mieszkańców, sołtysów i pracowników UG, usuwane przez ZGK. [dowód: akta kontroli str. 172]
Odnośnie przyczyn braku pisemnej procedury reagowania na stwierdzane nieprawidłowości dotyczące oznakowania dróg gminnych Wójt wyjaśnił, że dotychczas nie widział potrzeby formalizowania takiej procedury, ponieważ przy niewielkiej liczbie dróg gminnych Urząd na bieżąco posiada wiedzę o ich stanie oraz o stanie ich oznakowania, a także z uwagi na fakt, że wszelkie zauważone lub zgłoszone nieprawidłowości w zakresie oznakowania istniejącego na sieci tych dróg są niezwłocznie usuwane przez ZGK. [dowód: akta kontroli str. 210-211]

Z informacji przekazanej w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK przez dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Kielcach wynika, że w następstwie zrealizowanych w okresie objętym kontrolą w Gminie inwestycji prowadzonych w ramach NPPDL zwiększyła się płynność i poprawiło się bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz pieszego, a także nastąpił wzrost dostępności komunikacyjnej lokalnych ośrodków gospodarczych. W szczególności wykonanie inwestycji na drodze gminnej 346008T (Kostomłoty I - Maciejówka) odegrało, w ocenie dyrektora, kluczową rolę przy budowie drogi ekspresowej S7 odcinek Radom (Jedlińsk) – Jędrzejów, na odcinku obwodnicy Kielc, gdyż dzięki poprawieniu stanu nawierzchni i budowie chodnika przy ww. drodze gminnej można było wyznaczyć objazd dla samochodów osobowych poniżej 3,5 tony, odciążając drogę powiatową nr 0288T, którą przemieszczało się wiele samochodów ciężarowych. [dowód: akta kontroli str. 138, 140]

W trakcie oględzin czterech miejsc na drogach szczególnie uczęszczanych przez dzieci w wieku od 7 do 15 lat, w tym okolic trzech szkół (tj. Zespołu Szkół w Ćmińsku, Szkoły Podstawowej w Porzeczu i Zespołu Szkół w Kostomłotach II)

[17] Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.

oraz jednego placu zabaw (okolice ul. Jana Pawła II w Ćmińsku), mających na celu sprawdzenie czy w miejscach tych występuje właściwe oznakowanie tj. znak A-17 (ostrzegający przed miejscem na drodze szczególnie uczęszczanym przez dzieci w wieku od 7 do 15 lat), a przy przejściach dla pieszych tabliczka T-27 (wskazująca, że przejście dla pieszych jest szczególnie uczęszczane przez dzieci), stwierdzono, że:

- znajdujące się przy (zlokalizowanym na drodze powiatowej bez nazwy) przejściu dla pieszych obok Szkoły Podstawowej w Porzeczu znaki D6 (przejście dla pieszych) i tabliczki T-27 są umieszczone na zbyt małej wysokości (tj. w przypadku znaków po tej samej stronie drogi co szkoła dolna krawędź tabliczki T-27 na wysokości 90 cm, zaś dolna krawędź znaku D6 na wysokości 160 cm, zaś w przypadku znaków po przeciwnej stronie drogi dolna krawędź tabliczki T-27 na wysokości 150 cm, zaś dolna krawędź znaku D6 na wysokości 200 cm), a ponadto znaki po stronie szkoły są uszkodzone (tzn. tabliczka T-27 porysowana i częściowo zamalowana srebrną farbą co może powodować znacznie zmniejszoną jej widoczność; znak D6 porysowany i oklejony naklejkami z widocznymi śladami próby ich usunięcia);
- przy drodze krajowej nr 74, przy której znajduje się Zespół Szkół w Kostomłotach II brak znaku A-17; zaś przy drodze gminnej nr 346001T (ul. Kościelna), do której również przylega teren szkoły, po tej samej stronie drogi, co placówka brak znaku D6 z tabliczką T-27 oraz znaku A-17, a na miejscu oznaczonym jako przejście dla pieszych (znajdującym się ok. 20 metrów od miejsca wyjazdu z parkingu szkolnego), brak znaku poziomego P-10 (przejście dla pieszych).

Wszystkie przejścia dla pieszych, znajdujące się w okolicy ww. poddanych oględzinom miejsc szczególnie uczęszczanych przez dzieci w wieku od 7 do 15 lat, były wyznaczone poza osią wyjścia z terenu szkół i placu zabaw. [dowód: akta kontroli str. 836-846]

Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki Tomasz Bucki wyjaśnił, że bezpośrednio po oględzinach zgłosił kierownikowi obwodu drogowego w Strawczynku konieczność wymiany wskazanego oznakowania przy Szkole Podstawowej w Porzeczu, a wcześniej UG nie dokonywał takich zgłoszeń, gdyż uważano, iż jest to obowiązek zarządcy drogi i dyrektora szkoły. Jak podał kierownik w sprawie braku znaku A-17 przy drodze krajowej nr 74 Urząd nie interweniował u zarządcy drogi, ponieważ Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (dalej: GDDKiA) ma opracowaną i na bieżąco aktualizowaną stałą organizację ruchu (objazdy tej drogi dokonywane są codziennie, więc było przeświadczenie, że całe oznakowanie jest prawidłowe), zaś przy drodze gminnej nr 346001T znaki ustawiane były zgodnie ze stałą organizacją ruchu, jednakże notorycznie są one uszkadzane i wyrywane przez wandali poruszających się ścieżką przy drodze krajowej, nad czym Urząd nie jest w stanie zapanować mimo prowadzonych kontroli oznakowania dróg gminnych. Co do braku oznakowania poziomego (pasów) kierownik wyjaśnił, że nie zostało ono namalowane, gdyż UG uważał, że powinna je uwzględnić w swojej organizacji ruchu dla drogi krajowej nr 74 GDDKiA – przejście to powinno się znaleźć w ciągu chodnika dla ww. drogi. [dowód: akta kontroli str. 863-865]

Oględziny dróg przebudowywanych lub/i budowanych w ramach skontrolowanych dwóch zadań inwestycyjnych (tj. drogi nr 346008T – ul. Maciejówka i drogi bez numeru - ul. Świętego Jana oraz drogi nr 346007T – ul. Brzozowa i sześciu dróg bez numeru, tj. ulic: Wrzosowej, Bratkowej, Liliowej, Różanej, Jaśminowej, Urzędniczej), a także wybranych dodatkowo dwóch innych dróg gminnych tj. drogi nr 346005T – ul. Zagórska i drogi nr 346006T – ul. Kamienna, przeprowadzone w celu

sprawdzenia stanu technicznego i prawidłowości ich oznakowania tych dróg, wykazały, że stan techniczny ww. dróg zrealizowanych w ramach NPPDL jest dobry (nawierzchnia jednolita, bez ubytków i spękań), fragment drogi nr 346005T jest zły, zaś drogi nr 346006T bardzo zły. Podczas oględzin stwierdzono brak niektórych znaków przewidzianych w projektach stałych organizacji ruchu, w tym:

- na drodze nr 346008T (ul. Maciejówka) na wysokości skrzyżowania z ul. Świętojańską (droga wewnętrzna) brak znaku B-21 (zakaz skrętu w prawo);
- na drodze nr 346007T (ul. Brzozowa), przy skrzyżowaniu z ul. Urzędniczą brak znaku A-7 (ustąp pierwszeństwa);
- na drodze nr 346005T (ul. Zagórska), w okolicy skrzyżowania z drogą nr 346006T (ul. Kamienna) brak dwóch znaków D-1 (droga z pierwszeństwem) – po jednym po każdej stronie jezdni, dalej w kierunku ww. drogi powiatowej nr 0289T (ul. Tumlińskiej) brak przewidzianego progu zwalniającego oraz związanego z nim oznakowania po obu stronach jezdni tj. znaków A-11a (próg zwalniający) z tabliczką T-1 (wskazującą odległość znaku ostrzegawczego od miejsca niebezpiecznego) oraz znaków B-33 (ograniczenie prędkości – do 30 km/h);
- na drodze nr 346006 (ul. Kamienna) całkowity brak oznakowania przewidzianego w stałej organizacji ruchu, w tym: znaku A-7 (ustąp pierwszeństwa) na skrzyżowaniu z drogą nr 346005T, dwóch znaków D-1 (droga z pierwszeństwem) w okolicy skrzyżowania z drogą nr 346009T oraz dwóch znaków D-1 w okolicy skrzyżowania z drogą nr 346010T. [dowód: akta kontroli str. 847-861]

Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki Tomasz Bucki wyjaśnił: brak znaku na drodze nr 346008T (ul. Maciejówka) jest konsekwencją wandalizmu – w miejscu tym znaki notorycznie są niszczone i wyrywane przez młodzież, która nieopodal (przy przepompowni ścieków sanitarnych) urządza swoje spotkania; na drodze nr 346007T (ul. Brzozowa) przy skrzyżowaniu z ul. Urzędniczą znak A-7 był ustawiony, jednak po przebudowie skrzyżowania niemożliwe jest jego ustawienie zgodnie z obowiązującymi przepisami, z uwagi na brak miejsca między ogrodzeniem a chodnikiem. Co do oznakowania na drodze nr 346005T (ul. Zagórska) kierownik stwierdził, że jeśli chodzi o znaki w okolicy ul. Kamiennej są one notorycznie wyrywane i niszczone przez skupiającą się w tych okolicach młodzież, natomiast próg zwalniający i związane z nim oznakowanie zostały usunięte na wiosnę 2012 r. na wniosek mieszkańców oraz ZGK, gdyż próg ten powodował w sezonie zimowym znaczne problemy w przejeździe drogi przez większe samochody (np. piaskarki), zaś Urząd nie występował o zmianę organizacji ruchu z uwagi na koszty. Jako przyczynę całkowitego braku oznakowania na drodze nr 346006 (ul. Kamienna) kierownik podał wspomniane wyżej akty wandalizmu (oznakowanie drogi jeszcze na wiosnę br. było kompletne). [dowód: akta kontroli str. 863-865]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Dla wybudowanych w latach 2010-2011 dróg gminnych o łącznej długości 3,180 km (w tym nieposiadających numeru: sześciu dróg gminnych o łącznej długości 2,300 km[18] oraz ul. Urzędniczej – na odcinku o długości 0,880 km)[19],

[18] Tj. ulic: Wrzosowej, Bratkowej, Liliowej, Różanej, Jaśminowej i Świętego Jana.

[19] Ulica Świętego Jana była objęta zrealizowanym w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 zadaniem pn. „Przebudowa i budowa drogi gminnej 02138T Maciejówka-Kostomłoty I Gmina Miedziana Góra w celu poprawy bezpieczeństwa i stworzenia spójnego układu komunikacyjnego regionu" (dofinansowanym środkami pochodzącymi z budżetu państwa na podstawie umowy dotacji Nr 29/NPPDL/2010 z dnia 22 kwietnia 2010 r.), zaś ulice Wrzosowa,

stanowiącej 18,8% długości wszystkich dróg gminnych, nie ustalono stałej organizacji ruchu. [dowód: akta kontroli str. 173-174, 196]
Niesporządzenie projektów organizacji ruchu dla ww. odcinków dróg było niezgodne z przepisami § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem[20], z których wynika, że podstawą do wprowadzenia organizacji ruchu na nowo wybudowanej drodze lub jej zmiany na drodze istniejącej jest zatwierdzenie organizacji ruchu przez organ zarządzający ruchem, a zatwierdzona stała organizacja ruchu, związana z budową lub przebudową drogi stanowi integralną część dokumentacji budowy. Ponadto § 4 ust. 3 pkt 1 ww. rozporządzenia stanowi, że projekt organizacji ruchu może przedstawić do zatwierdzenia zarząd drogi (zarządca drogi)[21].
Odpowiedzialny za ww. nieprawidłowość Wójt wyjaśnił, że nie przedstawił projektów stałej organizacji ruchu, gdyż ich sporządzenie wiąże się z koniecznością poniesienia kosztów w wysokości minimum 8,0 tys. zł, co uszczupliłoby znacznie środki jakimi Gmina dysponuje na remonty i utrzymanie dróg. Zapytany, czy i kiedy zamierza wystąpić o ustalenie ww. organizacji, Wójt podał, że opracowanie stosownych projektów jest uzależnione od środków finansowych, jakie pozostaną w dyspozycji po okresie wakacyjnym i przewiduje zlecenie ich przygotowania we wrześniu 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 146, 148]

2. Inspektor ds. dróg bez zastrzeżeń przyjął[22] sześć nierzetelnie sporządzonych, spośród 14 zleconych przez Gminę[23], projektów stałej organizacji ruchu. W pięciu z tych projektów[24] nie został określony przewidywany termin wprowadzenia organizacji, co było niezgodne z § 5 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem. Z kolei do dwóch projektów[25], nie zostały dołączone opinie Świętokrzyskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, mimo że objęte nimi drogi krzyżują się z drogą wojewódzką nr 750, co stanowiło naruszenie § 7 ust. 2 pkt 5 ww. rozporządzenia. [dowód: akta kontroli str. 173-177, 180, 183, 186-187]
Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki Tomasz Bucki wyjaśnił, że ponieważ opracowanie projektów zlecono (zobowiązując do ich opracowania zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz uzyskania wszelkich niezbędnych opinii i uzgodnień) firmie zewnętrznej specjalizującej się w tworzeniu tego typu dokumentacji zakładano, iż zostanie ona wykonana bezbłędnie. Ponadto kierownik podał, że z faktu zatwierdzenia wszystkich projektów przez Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach domniemywano, iż zawierają one wszelkie wymagane prawem elementy. [dowód: akta kontroli str. 212]

Bratkowa, Liliowa, Różana, Jaśminowa i Urzędnicza (o łącznej długości 2,6 km) – zadaniem pn. „Przebudowa dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Drugich w celu poprawy bezpieczeństwa i stworzenia spójnego układu komunikacyjnego regionu" (dofinansowanym środkami pochodzącymi z budżetu państwa na podstawie umowy dotacji Nr 46/NPPDL/2011 z dnia 26 lipca 2011 r.).

[20] Dz. U. Nr 177, poz. 1729.

[21] Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o drogach publicznych, jeżeli zarząd drogi nie został utworzony, jego zadania wykonuje zarządca drogi.

[22] Podpisując się na sporządzonych w dniach 22 kwietnia oraz 7 i 31 maja 2010 r. protokołach zdawczo-odbiorczych, w których w pkt 2 stwierdzono brak zastrzeżeń i uwag do wykonanej pracy.

[23] Umowa nr 2212-2/10 z dnia 18 lutego 2010 r.

[24] Tj. projektach dla dróg: 346002T (ul. Strażacka), 346003T (ul. Światełek), 346004T (ul. Prosta), 346011T ul. Leśna) i 346013T (ul. Górna).

[25] Tj. projektów dla dróg 346002T (ul. Strażacka) i 346012T (ul. Podgród).

3. Wbrew obowiązkowi wynikającemu z § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem, Wójt nie zawiadomił organu zarządzającego ruchem na drogach gminnych oraz właściwego komendanta Policji, o planowanym terminie wprowadzenia zatwierdzonych (w okresie od 8 kwietnia do 18 maja 2010 r.) stałych organizacji ruchu dla dróg gminnych o łącznej długości 13,72 km[26] (81,2% długości wszystkich dróg gminnych). [dowód: akta kontroli str. 173-174, 208]
   Termin, w którym powinny zostać wprowadzone ww. stałe organizacje ruchu został określony[27] na listopad 2010 r. [dowód: akta kontroli str. 173-174, 188-191, 208]
   W UG brak dokumentacji, z której wynikałoby, kiedy wprowadzono ww. stałe organizacje ruchu. Jedynym dokumentem jest sporządzony w dniu 16 grudnia 2010 r. (podpisany przez inspektora ds. dróg) protokół odbioru końcowego wykonania oznakowania pionowego zgodnie z zawartą w dniu 20 października 2010 r. umową nr ITU.2212-12/2010, w której termin realizacji (dostawy i montażu znaków) określono na dwa miesiące od jej podpisania, tj. na 20 grudnia 2010 r. [dowód: akta kontroli str. 192-195]
   Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki Tomasz Bucki stwierdził, że trudno mu powiedzieć kiedy wprowadzono organizację ruchu na drogach gminnych, ale z pewnością odbywało się to etapami, natomiast odbiór końcowy całości wykonanych prac nastąpił faktycznie w dniu 16 grudnia 2010 r. Odnośnie niezgłoszenia organowi zarządzającemu ruchem planowanego terminu wprowadzenia organizacji ruchu kierownik wyjaśnił, że UG nie dopełnił tego obowiązku, gdyż brak było świadomości jego istnienia z uwagi na fakt, że firma opracowująca projekty organizacji ruchu przedłożyła projekty z adnotacją zatwierdzenia przez Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach, przywołując w każdym z nich odpowiednie pisma zatwierdzające, nie załączywszy ich jednak do dokumentacji. [dowód: akta kontroli str. 213]
   Jak wynika z § 12 ust. 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem, konsekwencją niedokonania ww. zgłoszenia jest utrata ważności zatwierdzonych organizacji ruchu.

4. Na drodze nr 346005T (ul. Zagórska) na odcinku od drogi krajowej nr 74 do skrzyżowania z drogą nr 346006T (ul. Kamienna) występują nierówności, widoczne są ubytki i liczne spękania jezdni oraz ślady uzupełniania nawierzchni po wykonaniu kanalizacji sanitarnej, zaś stan techniczny ww. ul. Kamiennej jest bardzo zły – droga o szerokości od ok. 3 do 5 metrów ma nierówną nawierzchnię z licznymi dużymi ubytkami. [dowód: akta kontroli str. 848, 854-855, 857-859, 861]
   Stosownie do art. 20 pkt 11 ustawy o drogach publicznych zarządca drogi, zobowiązany jest do wykonywania robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających.
   Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki wyjaśnił, że na chwilę obecną Gmina nie dysponuje środkami finansowymi, które pozwoliłyby

---

[26] Tj. dla 13 posiadających numery dróg o łącznej długości 13,30 km oraz dla części nieposiadającej numeru drogi – ul. Urzędniczej – na odcinku o długości 0,42 km

[27] Przez działający z upoważnienia Starosty Kieleckiego Powiatowy Zarząd Dróg w Kielcach (pisma: znak PZD.DM.5420/13/10 z dnia 8 kwietnia 2010 r., znak PZD.DM.5420/25/10 z dnia 5 maja 2010 r., znak PZD.DM.5420/27/10 z dnia 13 maja 2010 r. i znak PZD.DM.5420/31/10 z dnia 18 maja 2010 r.).

wyremontować lub przebudować ul. Zagórską i wybudować ul. Kamienną (wieloletni plan inwestycyjny nie przewiduje tych zadań do realizacji) i trudno mu powiedzieć w jakiej perspektywie czasowej możliwe będzie przeprowadzenie prac na tych drogach. [dowód: akta kontroli str. 865]
Uszkodzenia nawierzchni dróg powodują pogorszenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, zaś ocena wpływu stanu drogi na to bezpieczeństwo (poprzez weryfikację cech i wskazanie usterek, które wymagają prac konserwacyjnych lub naprawczych) powinna być dokonywana w trakcie okresowych kontroli, do których zobowiązują przepisy art. 20 pkt 10 ustawy o drogach publicznych oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i art. 62 ust. 1 pkt 2 Prawa budowlanego.

Uwagi dotyczące badanej działalności

Opisane wyżej ustalenia w zakresie braków w oznakowaniu na poddanych oględzinom drogach gminnych wynikały z porównania stanu faktycznego z zatwierdzonymi organizacjami ruchu dla tych dróg. NIK zwraca jednak uwagę, że organizacje te, w związku z niezawiadomieniem organu zarządzającego ruchem oraz właściwego komendanta Policji o planowanym terminie ich wprowadzenia, utraciły ważność i nie mogą być podstawą do umieszczania oznakowania. W związku z powyższym zachodzi konieczność ponownego wystąpienia przez Urząd o zatwierdzenie projektów stałej organizacji ruchu na wszystkich drogach gminnych, dla których zostały one sporządzone.
Ponadto, odnosząc się do wyjaśnień w zakresie przyczyn niezgłaszania przez UG odpowiednim zarządcom innych niż gminne dróg zlokalizowanych przy poddanych oględzinom szkołach nieprawidłowości dotyczących oznakowania tych miejsc, NIK zwraca uwagę, że Wójt, reprezentujący organ prowadzący szkoły, powinien wykazywać dbałość o bezpieczeństwo dzieci uczęszczających do ww. placówek i reagować na wszelkie sytuacje mogące spowodować zagrożenie bezpieczeństwa.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Zgodność działań zarządcy drogi z postanowieniami NPPDL[28]

Opis stanu faktycznego

W ramach NPPDL Gmina zrealizowała dwie inwestycje o wartości ogółem 8.976,7 tys. zł:

- *Przebudowa i budowa drogi gminnej nr 002138 T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze Gmina Miedziana Góra w celu poprawy bezpieczeństwa i stworzenia spójnego układu komunikacyjnego regionu*, o wartości 3.776,3 tys. zł;
- *Przebudowa dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Drugich w celu poprawy bezpieczeństwa i stworzenia spójnego układu komunikacyjnego regionu* (zadaniem objęto siedem ulic) – 5.200,4 tys. zł.

Wyjaśniając sposób wytypowania do NPPDL odcinków dróg do przebudowy, budowy i remontu, Wójt podał, że ustalone kryteria oceny wniosków, kładły główny nacisk na spójność drogi z siecią dróg na obszarze województwa, wykonanie chodników oraz przebudowy skrzyżowań, a szczególnie wysoko punktowano drogi posiadające bezpośrednie połączenie z drogami krajowymi. Wyjaśnił, że wytypował te a nie inne drogi, mając na uwadze zły stan ich nawierzchni i duże zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego spowodowane ruchem pieszych, fakt że obydwa wnioskowanie odcinki posiadają połączenia z drogą krajową nr 74 i z drogami

[28] Uchwały Rady Ministrów: nr 233/2008 z dnia 28 października 2008 r., nr 157/2009 z dnia 15 września 2009 r. i nr 174/2011 z dnia 6 września 2011 r.

powiatowymi, a także zapotrzebowanie społeczne. [dowód: akta kontroli str. 145, 147]
Środki w ramach NPPDL otrzymane na podstawie podpisanych odpowiednio 22 kwietnia 2010 r. oraz 26 lipca 2011 r. przez Wójta z wojewodą świętokrzyskim umów, wyniosły: 1.690,0 tys. zł (44% wartości inwestycji) oraz 2.521,9 tys. zł (48% wartości inwestycji).
Wydatki na realizację zadań zostały ujęte w budżecie Gminy. [dowód: akta kontroli str. 214-217, 223, 301, 464-487, 707-708]
Złożone przez Wójta do wojewody świętokrzyskiego wnioski o dofinansowanie poszczególnych zadań zostały sporządzone rzetelnie.
Środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowach dotacji. Realizacja zadań spowodowała poprawę bezpieczeństwa oraz stworzyła spójny układ komunikacyjny dróg. [dowód: akta kontroli str. 253-298, 447-463, 707-708, 731-739, 752-761]

Sporządzenie protokołów odbiorów końcowych i przekazania do eksploatacji robót objętych dofinansowaniem środkami z budżetu państwa nastąpiło w terminach określonych w umowach dotacji, podpisanych przez Wójta z wojewodą świętokrzyskim, tj.: 30 listopada 2010 r. - przebudowa i budowa drogi gminnej nr 002138 T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze oraz 29 listopada 2011 r. – przebudowa dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Drugich.
Powiatowy inspektor nadzoru budowlanego w Kielcach udzielił pozwoleń na użytkowanie zrealizowanych inwestycji: decyzją z 31 grudnia 2010 r. dla drogi gminnej nr 002138T Maciejówka – Kostomłoty Pierwsze (obowiązuje od 15 stycznia 2011 r.), natomiast decyzją z 30 stycznia 2012 r. dla dróg w miejscowościach Miedziana Góra i Kostomłoty Drugie (obowiązuje od 14 lutego 2012 r.). [dowód: akta kontroli str. 785-793]

Wójt przekazał terminowo wojewodzie świętokrzyskiemu sprawozdania końcowe z wykorzystania dotacji. Sporządzone zostały rzetelnie, według wzorów określonych w umowach o dofinansowanie przedsięwzięć. Opracowano je przede wszystkim na podstawie protokołów odbioru wykonanych robót oraz zakresu rzeczowego określonego w formularzach ofertowych. [dowód: akta kontroli str. 447-463, 740-742, 762-764, 785-793]

Wykonanie przedsięwzięcia przebudowy i budowy drogi gminnej 002138T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze zostało skontrolowane w październiku 2011 r. przez przedstawicieli wojewody świętokrzyskiego. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Drugie zadanie nie zostało objęte kontrolą ze strony wojewody. W ewidencji kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w UG, brak jest zapisów stanowiących o przeprowadzeniu kontroli przedsięwzięć ze strony innych jednostek zewnętrznych (np. RIO, nadzór budowlany). [dowód: akta kontroli str. 437-446, 709-729]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Prawidłowość udzielania zamówień publicznych

Opis stanu faktycznego

Ogłoszenia o postępowaniach w sprawie udzielenia zamówień publicznych na wykonanie robót budowalnych w ramach skontrolowanych inwestycji zostały opublikowane na tablicy ogłoszeń UG, stronie internetowej UG oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych. Zawierały wszystkie informacje wymagane art. 41 ustawy

z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych[29] (dalej: Pzp). Do badania i oceny ofert Wójt powołał komisje przetargowe. Wszyscy ich członkowie oraz Wójt złożyli oświadczenia, o których mowa w art. 17 ust. 2 Pzp. Z treści oświadczeń wynika, iż nie wystąpiły okoliczności, o których mowa w art. 17 ust. 1 ww. ustawy. Żadna z osób nie została wyłączona z udziału w postępowaniach. Wartości zamówień zostały ustalone na podstawie kosztorysów inwestorskich i były niższe od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp. Obydwa postępowania zostały przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Specyfikacje istotnych warunków zamówienia (dalej: SIWZ) dla poszczególnych postępowań zawierały elementy wymienione w art. 36 ust. 1 Pzp. Jedyne kryterium oceny ofert stanowiła cena. W przypadku obydwu postępowań, wykonawcy wnieśli wadium w żądanej postaci i wysokości (50 tys. zł – przebudowa i budowa drogi gminnej nr 002138T Maciejówka – Kostomłoty Pierwsze oraz 100 tys. zł – przebudowa dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Drugich). Ustalona wysokość wadium była zgodna z art. 45 ust. 4 Pzp. Od wykonawców żądano wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy, a ich wysokość została ustalona zgodnie z art. 150 ust. 2 Pzp. W obydwu przypadkach zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostało wniesione. Na okoliczność prowadzonych postępowań sporządzono w formie pisemnej protokoły. [dowód: akta kontroli str. 517-553, 571-600, 770-771, 774-775]

Załączniki do poszczególnych SIWZ stanowiła specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót (szczegółowa specyfikacja techniczna). Podano w nich, iż do użycia mogą być dopuszczone tylko te materiały, które posiadają: certyfikat na znak bezpieczeństwa wykazujący, że zapewniono zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych, deklarację zgodności lub certyfikat zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną, w przypadku wyrobów dla których nie ustanowiono Polskiej Normy, jeżeli nie są objęte ww. certyfikacją i które spełniają wymogi szczegółowej specyfikacji technicznej. Ponadto podano, że w przypadku materiałów, dla których powyższe dokumenty są wymagane, każda partia dostarczona do robót powinna posiadać powyższe dokumenty, określające w sposób jednoznaczny jej cechy. Podano także, że produkty przemysłowe powinny posiadać ww. dokumenty wydane przez producenta, a w razie potrzeby powinny zostać poparte wynikami badań wykonanych przez niego. Kopie wyników badań powinny być dostarczone przez wykonawcę inżynierowi nadzoru. Podano, że materiały niespełniające ww. wymagań będą odrzucone. W szczegółowej specyfikacji technicznej dla każdego z postępowań zawarto postanowienia dotyczące kontroli jakości robót, w tym obowiązek opracowania programu zapewnienia jakości (zawarto zapisy, co program powinien zawierać). Określono w nich również: sposób odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu, odbioru częściowego, końcowego i pogwarancyjnego. [dowód: akta kontroli str. 545-552, 590-599, 616-656]

W dniu 29 marca 2010 r. Wójt udzielił konsorcjum w składzie: Budromost Starachowice Sp. z o.o. w Wąchocku (lider konsorcjum), Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. w Kielcach oraz Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Cezet w Starachowicach, zamówienia publicznego na przebudowę i budowę drogi gminnej 002138T Maciejówka – Kostomłoty Pierwsze, za wynagrodzeniem 3.376.098,45 zł. [dowód: akta kontroli str. 524-530, 554-558]
Z tytułu wykonania przedmiotu umowy, firma Budromost–Starachowice wystawiła cztery faktury (w tym faktury częściowe). Wystawienie faktur było poprzedzone

[29] Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

sporządzeniem protokołów odbioru robót. UG terminowo dokonał płatności kwot określonych w fakturach, w łącznej wysokości tożsamej z określoną w umowie o udzielenie zamówienia publicznego. [dowód: akta kontroli str. 301-305 340-416]
W dniu 26 maja 2011 r. Wójt udzielił ŚPRD Trakt Spółka z o.o. w Górkach Szczukowskich zamówienia publicznego na przebudowę dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach, za wynagrodzeniem 4.997.307,50 zł. [dowód: akta kontroli str. 571-576, 601-604]
Z tytułu wykonania przedmiotu umowy, wykonawca po sporządzeniu protokołów odbioru robót (w tym odbiorów częściowych), wystawił trzy faktury na łączną kwotę określoną w umowie o udzielenie zamówienia publicznego. UG terminowo dokonał płatności kwot wynikających z faktur, w łącznej wysokości tożsamej z określoną w umowie o udzielenie zamówienia publicznego. [dowód: akta kontroli str. 223-225, 253-298]
Umowy zostały zawarte zgodnie z projektami określonymi w SIWZ. Dokonano w nich zapisów o karach umownych. Przewidziano je: za odstąpienie od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy, a także za opóźnienia w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze i w okresie gwarancji. W przypadku umowy na przebudowę i budowę drogi gminnej 002138T przewidziano ponadto kary umowne za opóźnienie w wykonaniu przedmiotu zamówienia. W umowie na przebudowę dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Drugich podano, że w przypadku niewykonania przez wykonawcę przedmiotu zamówienia w terminie umownym, zamawiającemu przysługuje odszkodowanie w wysokości równej utraconej dotacji pozyskanej w ramach NPPDL.
Umowy zawierały zapisy w zakresie terminu rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadań. Szczegółowy przebieg realizacji zadań określono w harmonogramach rzeczowo–finansowych ich realizacji. Zgodnie z treścią umów, wykonawcy przyjęli na siebie obowiązek informowania inspektora nadzoru o terminie odbioru robót zanikających lub ulegających zakryciu z dwudniowym wyprzedzeniem, a następnie umożliwienia mu sprawdzenia robót. Podano w nich, iż w przypadku niepoinformowania przez wykonawcę inspektora nadzoru o terminie robót zanikających lub ulegających zakryciu, uniemożliwieniu sprawdzenia robót, a także gdy inspektor nadzoru mimo zawiadomienia nie dokona sprawdzenia robót, a wykonawca nie zawiadomi o tym zamawiającego, wykonawca będzie zobowiązany do odkrycia robót lub wykonania otworów niezbędnych do zbadania robót, a następnie przywrócenia stanu pierwotnego (w przypadku umowy na przebudowę dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach, zapis w umowie stanowi, iż odkrycie robót lub wykonanie otworów, a następnie przywrócenie stanu pierwotnego nastąpi na koszt wykonawcy). Wykonawcy udzielili 36 miesięcy gwarancji na wykonany przedmiot umów. [dowód: akta kontroli str. 517-530, 571-536, 770-776]
W obydwu przypadkach udzielono wykonawcom w trybie z wolnej ręki zamówień uzupełniających na roboty dodatkowe, z tego w dniu 10 listopada 2010 r. – firmie Budromost – Starachowice za wynagrodzeniem 187.788,99 zł oraz 17 listopada 2011 r. – firmie ŚPRD Trakt za wynagrodzeniem 53.525,61 zł. Zamówień dodatkowych udzielono zgodnie z Pzp. [dowód: akta kontroli str. 517-523, 554-558 i 601-604]
UG terminowo dokonał na rzecz wykonawców płatności kwot za roboty dodatkowe, określonych w fakturach oraz wynikających z zawartych umów. [dowód: akta kontroli str. 293-294, 407-409, 413-414, 554-558, 601-604]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości w badanym obszarze.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

5. Wykonywanie robót drogowych

Opis stanu faktycznego

Starosta kielecki wydał w formie decyzji administracyjnych pozwolenia na budowę, umożliwiające realizację obydwu inwestycji drogowych. Wydano je na podstawie art. 11f ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych[30]. [dowód: akta kontroli str. 488-516]

Przekazanie wykonawcy przebudowy dróg gminnych w miejscowościach Miedziana Góra i Kostomłoty Drugie - ŚPRD Trakt Sp. z o.o., terenu budowy, stosownie do zapisu zawartego w protokole *przekazania terenu i placu budowy*, nastąpiło w terminie określonym w § 2 umowy o udzielenie zamówienia publicznego, tj. 1 czerwca 2011 r. [dowód: akta kontroli str. 782-783, 571-576]
Teren budowy celem realizacji zadania w zakresie przebudowy i budowy drogi gminnej nr 002138 T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze, gmina Miedziana Góra przekazała wykonawcy 1 czerwca 2010 r. (zapis w protokole przekazania terenu i placu budowy). Zgodnie z postanowieniami § 2 umowy o udzielenie zamówienia publicznego, przekazanie wykonawcy terenu budowy, powinno nastąpić w terminie 7 dni od dnia podpisania umowy, tj. najpóźniej 5 kwietnia 2010 r. Zapisy w protokołach stanowią o przekazaniu wraz z terenami budowy dokumentacji wykonawczej.
Pierwszy wpis w dzienniku budowy dla zadania polegającego na przebudowie i budowie drogi gminnej nr 002138 T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze został dokonany z datą 5 sierpnia 2010 r. i stanowił między innymi o ustawianiu oznakowania tymczasowego związanego z realizacją zadania. [dowód: akta kontroli str. 657-685]
Zgodnie z § 10 ust. 1 pkt a umowy, Gminie przysługiwało prawo odstąpienia od umowy, w sytuacji gdy wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn oraz nie kontynuował ich, pomimo wezwania zamawiającego złożonego na piśmie. [dowód: akta kontroli 669-693]
Kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki w UG Tomasz Bucki wyjaśnił, że zamówienie publiczne na wykonanie robót budowlanych zostało udzielone konsorcjum, złożonym z trzech podmiotów i od samego początku występowały trudności w kontaktach z liderem konsorcjum. Gmina rozważała nawet rozwiązanie umowy z tego tytułu, jednak ostatecznie w lipcu 2010 r. strony doszły do porozumienia. [dowód: akta kontroli str. 768-769]

UG nie wyegzekwował od wykonawców poszczególnych zadań opracowania i zrealizowania programu zapewnienia jakości robót. Według zapisów zawartych w szczegółowych specyfikacjach technicznych poszczególnych zadań, wykonawca powinien opracować i przedstawić program zapewnienia jakości robót. W specyfikacjach tych określono elementy, które powinien zawierać program zapewnienia jakości robót. [dowód: akta kontroli str. 616-656]

Urząd nie zlecał dodatkowych badań jakości wykonanych nawierzchni odcinków dróg i użytych do nich materiałów. [dowód: akta kontroli str. 784]

Zapisy w dziennikach budowy poszczególnych zadań, stanowią, iż po rozpoczęciu robót, nie występowały przerwy w realizacji zadań. Wstrzymywano jedynie prace, w sytuacjach obfitych opadów deszczu. Roboty zanikające były zgłaszane

[30] Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 ze zm.

inspektorowi nadzoru, który potwierdzał ich odbiór. [dowód: akta kontroli str. 657-685]

UG otrzymał od wykonawców poszczególnych zadań zabezpieczenie należytego wykonania robót. [dowód: akta kontroli str. 770-776]

Terminy gwarancji określone w protokołach odbioru końcowego poszczególnych zadań wyniosły 36 miesięcy, licząc od daty odbioru i były tożsame z określonymi w umowach z wykonawcami na realizację zadań. [dowód: akta kontroli str. 524-530 i 571-576]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niewyegzekwowaniu przez Wójta Gminy od wykonawców robót przebudowy i budowy drogi gminnej nr 002138T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze oraz przebudowy dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Pierwszych, opracowania i zrealizowania programów zapewnienia jakości robót, wymaganych szczegółowymi specyfikacjami technicznymi poszczególnych zadań. [dowód: akta kontroli str. 616-656]

Kierownik Referatu Infrastruktury, Technicznej i Urbanistyki w UG, Tomasz Bucki, przewodniczący komisji odbierających zadania wyjaśnił, że przedmiotowa kwestia umknęła uwadze inwestora. [dowód: akta kontroli str. 768-769]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

6. Odbiór robót drogowych

Opis stanu faktycznego

W dniu 30 listopada 2010 r. został podpisany protokół odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji zadania w zakresie przebudowy i budowy drogi gminnej nr 002138 T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze. Protokół odbioru końcowego i przekazania do eksploatacji zadania w zakresie przebudowy dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Pierwszych został podpisany 29 listopada 2011 r. Obydwa protokoły ze strony inwestora – Gminy podpisali członkowie komisji odbioru pod przewodnictwem Tomasza Buckiego, kierownika Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki w UG. Podano w nich, iż odbierane zadania nie posiadają żadnych wad, a jakość wykonanych robót i użytych materiałów ocenia się na dobrą. Zgodnie z zapisami protokołów, zadania zostały wykonane zgodnie z dokumentacją techniczną. Terminy odbioru wynikały z umów o udzielenie zamówień publicznych. [dowód: akta kontroli str. 785-793]

Zapis w księgach rachunkowych Urzędu na koncie *011 – Środki trwałe*, wartości początkowej zakończonej inwestycji *Przebudowa i budowa drogi gminnej nr 002138T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze Gmina Miedziana Góra w celu poprawy bezpieczeństwa i stworzenia spójnego układu komunikacyjnego regionu* środka trwałego, został dokonany w miesiącu czerwcu 2013 r., na podstawie dowodu księgowego z 21 czerwca 2013 r. (protokół OT, sporządzony przez Tomasza Buckiego – kierownika Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki w UG). Zadanie zostało natomiast protokolarnie odebrane i przekazane do eksploatacji 30 listopada 2010 r., a od 15 stycznia 2011 r. dopuszczono je do użytkowania decyzją powiatowego inspektora nadzoru budowlanego w Kielcach. [dowód: akta kontroli str. 301-305, 415-416, 785-788 i 792]

Na ewidencję środków trwałych, zakończona inwestycja w zakresie przebudowy dróg w Miedzianej Górze i Kostomłotach Pierwszych została przyjęta w lutym 2012 r. Decyzja w sprawie udzielenia pozwolenia na użytkowanie wybudowanych dróg w ramach inwestycji została wydana 30 stycznia 2012 r. [dowód: akta kontroli str. 223-228 i 793]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na nieprzyjęciu na ewidencję środków trwałych Urzędu zakończonej inwestycji *Przebudowa i budowa drogi gminnej nr 002138 T Maciejówka-Kostomłoty Pierwsze Gmina Miedziana Góra w celu poprawy bezpieczeństwa i stworzenia spójnego układu komunikacyjnego regionu*, bezpośrednio po dopuszczeniu jej do użytkowania, tj. w styczniu 2011 r. Przyjęcia dokonano bowiem dopiero w czerwcu 2013 r. W myśl postanowień § 14 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej[31], wartość zrealizowanej (zakończonej) inwestycji, tj. środka trwałego, powinna zostać zaksięgowana jako wartość początkowa na koncie 011 – Środki trwałe. Księgowanie powinno nastąpić poprzez zamknięcie konta 080 – *Środki trwałe w budowie (inwestycje)*. Ewentualne zwiększenia i zmniejszenia wartości początkowej środka trwałego powinny być dokonywane już na koncie 011. Stosownie do postanowień zawartych w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości[32], od przyjęcia środka trwałego do używania, możliwe jest dopiero dokonywanie jego odpisów umorzeniowych. Stopa umorzenia dla powyższego środka trwałego wynosi 4,5%. Wobec powyższego dopuszczono w UG do opóźnień w dokonywaniu odpisów umorzeniowych środka trwałego, odzwierciedlających utratę jego wartości wskutek upływu czasu i zużycia.

Osobą odpowiedzialną za dopuszczenie do powstania nieprawidłowości jest Tomasz Bucki, kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki w UG, który dokonał ze strony Gminy odbioru końcowego zadania i sporządził protokół przyjęcia środka trwałego. [dowód: akta kontroli str. 301-305, 415-416, 785-788 i 792]

Tomasz Bucki wyjaśnił, że: *W czerwcu bieżącego roku zwróciłem się do komórki finansowej UG z ustnym zapytaniem jak wygląda od strony księgowej kwestia rozliczenia zadania. Uzyskawszy informację iż wszystkie operacje zostały już zaksięgowane, 21 czerwca 2013 r. sporządziłem dokument OT, rozliczając ostatecznie od strony księgowej zadanie. Wcześniej myślałem iż jeszcze jakieś koszty związane z inwestycją w budowie zwiększą jej wartość, a komórka finansowa nie informowała mnie, iż księgowanie zostało zakończone w roku 2011.* [dowód: akta kontroli str. 768-769]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

7. Dochodzenie uprawnień z tytułu gwarancji i rękojmi

Opis stanu faktycznego

W protokołach z odbiorów końcowych robót stwierdzono zgodność wykonanych robót z dokumentacją techniczną, jak też zapisano, iż ogólna ocena wykonanych robót jest dobra.

Wykonawcy udzielili na wykonany przedmiot umów trzyletnich gwarancji i rękojmi, począwszy od odbiorów końcowych. [dowód: akta kontroli str. 770-776 i 785-791]

Dokonano przeglądu gwarancyjnego poszczególnych zadań. Stwierdzone usterki wymieniono w protokołach z tych przeglądów. Zgodnie z oświadczeniem kierownika Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki w UG Tomasza Buckiego, wymienione usterki zostały bez zastrzeżeń terminowo usunięte przez wykonawców,

[31] Dz. U. z 2013 r., poz. 289.

[32] Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

w związku z czym nie sporządzono na tą okoliczność żadnych protokołów. [dowód: akta kontroli str. 168-169 i 890]
W toku kontroli dokonano oględzin zrealizowanych inwestycji, podczas których stwierdzono, iż stan techniczny wykonanych dróg był dobry (nawierzchnie jednolite bez ubytków i spękań), a stan czystości nie budził żadnych zastrzeżeń. [dowód: akta kontroli 847-848]

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

8. Sprawowanie nadzoru nad działalnością komórek organizacyjnych Urzędu w zakresie zarządzania drogami

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2013 (do czasu kontroli), Urząd nie był kontrolowany w zakresie organizacji sieci dróg gminnych, ich stanu technicznego oraz oznakowania. [dowód: akta kontroli str. 204, 207, 437-446]

Zadania z zakresu zarządzania drogami gminnymi należały, zgodnie z regulaminem organizacyjnym UG, do zakresu działania Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki. Wykonywanie zadań zarządcy dróg gminnych Wójt powierzył[33] Marcinowi Chrzęszczykowi, zatrudnionemu od 1 stycznia 2010 r. na stanowisku podinspektora ds. dróg, a od 1 czerwca 2011 r. na stanowisku inspektora ds. dróg[34]. Nadzorowanie terminowego i zgodnego z prawem załatwiania spraw należących do referatu należało do kierownika Referatu. [dowód: akta kontroli, str. 13, 22-23, 42, 43-52]

W dniu 16 marca 2011 r. Wójt wprowadził procedury kontroli zarządczej w Urzędzie[35], zgodnie z którymi instytucjonalna kontrola zarządcza w UG prowadzona jest w szczególności przez kierowników referatów oraz sekretarza gminy, zaś Wójt odpowiedzialny jest za nadzorowanie i kontrolowanie procesów zachodzących w UG, w sposób dający zapewnienie, że działania Urzędu pozostają w zgodzie z przepisami prawa, standardami oraz zasadami przyjętymi w UG, zaś dane i informacje udostępniane na zewnątrz są rzetelne, wiarygodne i aktualne. [dowód: akta kontroli, str. 866-876]

Wójt w wyjaśnieniach podał, że nadzór nad realizacją przez pracowników Urzędu zadań z zakresu zarządzania drogami gminnymi sprawował poprzez pytanie pracowników o wykonywane przez nich zadania oraz weryfikację w terenie przeprowadzonych prac remontowych i inwestycyjnych, natomiast nie kontrolował nigdy, czy inspektor ds. dróg lub kierownik Referatu Infrastruktury Technicznej i Urbanistyki dokumentują dokonywane objazdy dróg gminnych i prowadzoną w ich trakcie weryfikację stanu oznakowania tych dróg. Wójt stwierdził również, że z uwagi na fakt, iż ocena stanu dróg gminnych dokonywana była przez Komisję

---

[33] W zakresie obowiązków z dnia 14 stycznia 2010 r.

[34] Pracownik posiada wykształcenie wyższe w zakresie budownictwa ogólnego (z tytułem inżyniera). W okresie zatrudnienia na stanowisku inspektora ds. dróg (w 2010 r.) odbył on dwa szkolenia związane z zarządzaniem drogami tj. szkolenie nt. „Problematyka dróg publicznych – wybrane zagadnienia" (obejmujące m.in. zagadnienia z zakresu regulacji stanu prawnego dróg publicznych, procedury zaliczania dróg do kategorii dróg publicznych oraz ustalania ich przebiegu) oraz szkolenie „Ewidencja dróg" (obejmujące m.in. podstawowe dokumenty w ewidencji dróg, zasady kilometrowania dróg, inwentaryzację pasa drogowego, zakładanie i aktualizację książki drogi).

[35] Zarządzeniem Nr 13A/2011 z dnia 16 marca 2011 r.

ds. Inwestycji i Rozwoju Gminy wiedział, że pracownik odpowiedzialny za zarządzanie drogami nie prowadzi dokumentacji, z której wynikałoby w jakim stanie są poszczególne drogi gminne, które z nich wymagają najpilniejszych remontów oraz jak wygląda stan oznakowania tych dróg. Wójt wyjaśnił, że nie widział sensu sporządzania tej dokumentacji przez ww. pracownika, gdyż zawsze ocena powstawała na podstawie objazdów prowadzonych przez Komisję, która przedkładała jemu oraz Radzie Gminy swoje propozycje dotyczące kolejności remontów dróg. Według wiedzy Wójta wśród członków ww. Komisji nie było osób posiadających fachową wiedzę na temat dróg, lecz niektórzy radni posiadali doświadczenie budowlane. [dowód: akta kontroli str. 211]

Ustalone nieprawidłowości

Wójt - wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych[36] - nie zapewnił funkcjonowania skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w Urzędzie. Świadczą o tym stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczące m.in.: nieopracowania projektu planu rozwoju sieci dróg gminnych, nieprowadzenia ewidencji tych dróg, nieprzeprowadzania okresowych kontroli dróg oraz przekazywania Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad nierzetelnych informacji o długości sieci dróg gminnych, nieustalenia stałych organizacji ruchu dla budowanych w latach 2010-2011 dróg gminnych o łącznej długości 3,180 km.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnioskuje o:

1. Opracowanie projektu planu rozwoju gminnej sieci drogowej.
2. Założenie i prowadzenie ewidencji dróg gminnych.
3. Przeprowadzanie okresowych kontroli dróg gminnych i drogowych obiektów inżynierskich.
4. Podjęcie działań w celu poprawy stanu technicznego dróg nr 346005T i nr 346006T.
5. Podjęcie działań w celu ustalenia organizacji ruchu dla nieposiadających jej dróg gminnych.
6. Niezwłoczne przyjmowanie na ewidencję księgową zakończonych inwestycji drogowych.
7. Podjęcie działań w celu zapewnienia funkcjonowania w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

[36] Dz. U. Nr 157 poz. 1240 ze zm.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia 23 lipca 2013 r.

Kontrolerzy

Zbigniew Jurkowski
Specjalista kontroli państwowej

Zbigniew Jurkowski
.....
Podpis

Barbara Jaros
Inspektor kontroli państwowej

Barbara Jaros
.....
podpis

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach
Tadeusz Poddębniak

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
.....
podpis
Tadeusz Poddębniak

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KIELCACH

Kielce (miejscowość), dnia 18.06.2013 (data) r.

UPOWAŻNIENIE NR 86626

Na podstawie art. 30 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82),

upoważniam

Pana/Panią* Barbarę Jaros – inspektora kp.
(imię i nazwisko kontrolera) (stanowisko służbowe)

do przeprowadzenia kontroli:
Urząd Gminy w Miedzianej Górze
ul. Urzędnicza 18, 26-085 Miedziana Góra
(nazwa i adres jednostki kontrolowanej)

Podstawa prawna podjęcia kontroli: art. 2 ust 2 pkt. ....., art. 4 ust. .....* ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Numer i tytuł kontroli: P/13/169
~~P/13/100~~ "Organizacja sieci dróg powiatowych i gminnych z uwzględnieniem efektów realizacji "Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych"
LKI-4101-06-05/2013

Zakres przedmiotowy kontroli:
- działania w zakresie właściwego stanu technicznego sieci drogowej;
- zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- zgodność działań zarządcy drogi z postanowieniami uchwał Rady Ministrów dotyczących NPPDL;
- udzielanie zamówień publicznych;
- wykonywanie robót drogowych, ze szczególnym uwzględnieniem ich jakości;
- odbiór robót drogowych;
- egzekwowanie uprawnień z tytułu gwarancji i rękojmi;
- nadzór nad działalnością zarządców dróg oraz realizacja wniosków pokontrolnych NIK z poprzednich kontroli.

* Niepotrzebne skreślić

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęte zostaną procesy przygotowania, finansowania i realizacji inwestycji grogowych w latach 2010-2013 (I kwartał), z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych, jeśli zdarzenia mające wówczas miejsce miały wpływ na kontrolowany okres.

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Poddębniak

Upoważnienie niniejsze ważne jest za okazaniem legitymacji służbowej.

Ważność upoważnienia upływa z dniem 22 lipca 2013 r.
(data)

(pieczęć i podpis osoby wydającej upoważnienie)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

(okrągła pieczęć)

Ważność upoważnienia przedłuża się do dnia .....
(data)

.....
(pieczęć i podpis osoby przedłużającej upoważnienie)